

fredelig Vej. Man opstillede Grundlinierne for disse kommende Ændringsforslag, der kan sammenfattes saaledes: Man lover ikke i noget Tilfælde at gribe til Krig uden som direkte Forsvar mod et Angreb og til Gennemførelse af Beslutninger, truffe af Forbundet. Dernæst lover man at give sin Tilslutning til de Bestemmelser, der findes i § 36, 2det Stykke, i Reglerne for den internationale Domstol. Det er det Afsnit af disse Regler, hvori der aabnes Mulighed for, at de Stater, der ønsker det, kan forpligte sig til at underkaste ethvert Spørgsmaal af nærmere bestemt retslig Karakter Afgørelse ved Domstolen i Haag. Tidligere havde ingen af Stormagterne været villig til at gaa med til dette, nu enedes man derom.

Dernæst fastsloges Fremgangsmaaden hvis der opstod Stridigheder, som ikke uden videre kunde komme til Afgørelse ved Dom, eller hvor Parterne ikke kunde komme til Rette om at afgøre dem ved Voldgift. I saadanne Tilfælde skulde, hvis en af Parterne begærede det, Sagen underkastes Voldgiftsavgørelse efter nærmere af Folkeforbundsraadet fastsatte Regler. Hvis ingen af Parterne begærede Voldgiftsavgørelse, skulde Sagen gaa til Raadet, og hvis Raadet da enstemmigt udtalte sig derom, skulde dets Afgørelse være bindende; men hvis Enstemmighed ikke opnaaedes — og dette er vel det væsentligste nye i Forhold til det nuværende —, skulde Raadet fastsætte Regler for, hvorledes Sagen skulde underkastes en Voldgiftsavgørelse, og denne skulde da være bindende. Hertil føjedes en Bestemmelse om, at en saadan Afgørelse ikke maatte betyde Indblanding i Spørgsmaal, der efter international Ret henhørte under vedkommende Stats egen Afgørelse. Dog føjedes der en Bestemmelse til om, at selv i saadanne Sager kunde der være Mulighed for Raadet til mængde Virksomhed i Henhold til Pagtens § 11, som taler om Begivenheder, der kan medføre Fare for Krig. Denne Bestemmelse indførtes efter særligt Ønske fra Japans Side. Den har neppe meget stort virkeligt Indhold, men den kan maaske faa politisk Betydning ved at vanskeliggøre det for de Forenede Stater at tiltræde de i Genève nu truffe Aftaler.

Med Hensyn til 1ste Kommissions Arbejder, som maaske det ærede Medlem Hr. Holger Andersen vil komme nærmere ind paa, tror jeg, man kan sige, at der i Aar er opnaaet et overordentlig betydningsfuldt Resultat. Ordførerne var tilbøjelige til at sige: Nu har vi drevet Krigen

ud af dens sidste Smuthul, enhver Mulighed for en med international Ret forenelig Krig er for Fremtiden udelukket. Udtrykkene gør maaske et noget stærkt Indtryk i Forhold til den Virkning, disse Bestemmelser i en nærmere Fremtid praktisk kan faa, men sikkert er det, at man er naaet overmaade langt frem og meget længere frem end ved nogen som helst tidligere truffet international Afgørelse i Retning af Beslutninger om Retsafgørelse af alle Stridigheder mellem Staterne.

Under Forhandlingerne om disse Spørgsmaal forefaldt der imidlertid et lille Ordskifte, der vistnok her i Danmark har vakt mindst lige saa stor Opmærksomhed som selve den samlede Forhandling og dens Resultat og givet Anledning til modstridende Fremstillinger herhjemme. Paa den ene Side har man fremstillet det, som om der var foregaaet noget meget betydningsfuldt, og som om det ærede Medlem Hr. Holger Andersen havde foretaget sig noget meget vidtrækkende. Navnlig har mange herhjemme faaet dette Indtryk gennem en Skildring sendt til Danmark af Hr. Frantz von Jessen og offentliggjort i Berlingske Tidende. Dette har saa fremkaldt, at man fra anden Side har vendt sig kritiserende mod det ærede Medlems Optræden ved den Lejlighed og ført ganske stærke Klager over ham; det har endogsaa været Tilfældet her i Tinget.

Jeg tror at turde sige, at begge Dele er lige ubegrundet. Der skete ikke noget stort eller mærkeligt ved den Lejlighed, og det ærede Medlem Hr. Holger Andersen optraadte paa en saadan Maade, at der efter min Mening ikke er nogen som helst Grund til at bebrejde ham hans Optræden, slet ikke.

Det, der foregik, var følgende: Der forelaa et Udkast til en Rapport. Disse Rapporter maa vel nærmest sammenlignes med vore Udvalgsbetænkninger, men er dog i højere Grad præget af Ordførerens Person, end vi er vant til i vore Udvalgsbetænkninger. Dette Udkast forelaa fra en græsk Repræsentant, Politis, og det handlede om hele Spørgsmaalet. Han giver sig ogsaa dør til at undersøge, i hvilke Tilfælde man nu overhovedet paa lovlig Maade kan komme til at bruge Vaaben i Fremtiden, og nævner de to Tilfælde: Forbundet kan gribe ind og kan med lovlig Ret anvende Vaabenmagt, og endelig kan en angreben Stat med Rette forsvare sig. Derom bruger han den Vending, at en angreben Stat kan og bør begynde at forsvare sig med sine egne Hjælpemidler.